

Bratři a sestry,

téma žehnání stejnopohlavním párům se více či méně týká většiny z nás. Ráda bych k němu řekla pár slov z pozice laika, tak jak jej jako obyčejný člen církve prožívám a promýšlím. Soucítím s lidmi s homosexuální orientací a rozhořčuje mě nezasloužený despekt, znechucení a nevraživost, kterým byli zejména dříve, ale někdy stále ještě jsou, vystaveni. (Vlastně je mi trochu proti srsti i ona škatulka „homosexuálně orientovaní“. Jsme jedinečná Boží stvoření, každý se svými specifiky, všichni jsme hříšníci a zároveň milované Boží děti a jen Jeho milost skrze oběť Ježíše Krista dává našemu životu hodnotu a smysl.) Jako problematické v tomto kontextu vnímám, že naše církve zároveň s rozhodnutím o možnosti žehnání stejnopohlavním párům jednoznačně nevyjádřila, zda hájí jedinečnost manželství jako Bohem ustanoveného řádu. To je totiž podle mě zcela klíčové, aby mohlo dojít k nějakému konsenzu mezi příznivci a odpůrci diskutovaného synodního usnesení.

V dokumentu Problematika homosexuálních vztahů stojí:

Ježíšovo pojetí manželství jako jedinečného lidského svazku založeného ve stvořenosti člověka sice není zcela bez obdob, nicméně je zde vyjádřeno s polemickou zásadností. Tím je relativizována dobová podmíněnost tohoto názoru. ... Na tuto skutečnost je třeba vzít ohled při úvahách o možnostech trvalého (institucionalizovaného) partnerství mezi lidmi stejné sexuální orientace. V pragmaticko-právních ohledech snad může jít o institut, který se bude pragmaticko-právním funkcím manželství podobat, avšak v naznačené zásadní rovině se manželství – je-li pojímáno v souhlase s pojetím Ježíšovým a křesťanským – podobat nemůže.

Souzním s vyjádřením pana Martina T. Zikmunda, západočeského seniora:

Za východisko z patové situace bych považoval, kdyby bylo pozitivně deklarováno manželství muže a ženy jako novozákonní model, přičemž s výhradou svědomí by mohli kazatelé ČCE žehnat homosexuálním párům, pokud to tak před Bohem vyhodnotí.

Uvědomme si, že jsme formováni tím, v čem jsme vyrostli. Co nám přijde samozřejmé, vnímá jiná generace velmi odlišně. Sama jsem v dospívání bojovala za větší svobodu a vymezovala se vůči některým pravidlům, která mi přišla zbytečná, než mi došlo, že mi připadají zbytečná jen proto, že jsem v nich byla od malička vychována. Přijde mi proto nezbytné zohlednit, že pro většinu dnešních mladých lidí je tolerance a vstřícnost k homosexuálně orientovaným lidem naprostou samozřejmostí a naopak názor, že by manželství (tedy celoživotní výlučný vztah muže a ženy) mělo být preferovanou variantou partnerského soužití, se vytrácí i v křesťanském prostředí.

Může se zdát, že vzhledem k danosti sexuální orientace není nutné, aby byli mladí lidé jakkoliv „povzbuzováni“, aby manželství preferovali, ale tomu si dovolím na základě vlastní zkušenosti oponovat. Dospívající člověk je znejistěný a zmatený mnoha fyzickými i psychickými změnami a teprve se učící zpracovat svou vlastní rozvíjející se sexualitu. A sexualita – ženská možná obzvlášť? – je složitá a sexuální orientaci je přesnější hodnotit spíše na škále, než systémem buď-nebo (jak je popsáno i v dokumentu *Problematika homosexuálních vztahů*). Sama jsem si v choulostivém období dospívání uvědomovala, že je pro mě ženské tělo přitažlivější než mužské, a jsem nyní (coby šťastně vdaná matka tří dětí) vděčná, že mi víra ve „svátost“ manželství byla oporou a nebyla jsem ponechána napospas nutnosti zvolit si svou životní cestu jen podle toho, jak se v tomto dynamickém období cítím. A existují i homosexuálně orientovaní lidé, kteří si na základě Písma, křesťanské tradice a vlastního vnímání Božího řádu zvolili život v celibátu či manželství (viz spiritualfriendship.org) a vnímají své rozhodnutí jako Bohem posvěcené. Je to jejich osobní volba, kterou nikomu nevnucuji, ale vnímám, že bychom i k nim měli být ohleduplní a dát si pozor, abychom toto jejich rozhodnutí nezlehčovali, víru nepodřývali a poskytli jim svou podporu. Myslím, že by se církve měla méně vyjadřovat jen na úrovni, co je a není povoleno, a více nabízet „obrazy, které jsou nositeli struktur“, abychom mohli být kameny, které spolu vytváří chrám, ne jen náhodnými spolucestujícími, kteří shodou okolností jdou v životě podobným směrem.

Přikázal jsem proto povolát vychovatele a řekl jim: „Vaším úkolem není zabíjet v lidských mláďatech člověka, ani dělat z nich mravence, kteří mají žít v mraveništi. Nepovažuji za důležité, bude-li člověk více nebo méně uspokojen. Důležité je, bude-li více nebo méně člověkem. První pro mne není otázka, bude-li člověk nebo nebude šťasten. A nejsou pro mne důležitá tučná břicha lenivců, kteří jsou jako dobytek v chlévě. Nebudete je přecpávat prázdnými formulkami, nýbrž obrazy, které jsou nositeli struktur...

Budete učit smyslu pro dokonalost, neboť každé dílo je putováním k Bohu a dokončeno může být až smrtí. Nebudete ve svém učení klást na první místo milosrdenství či odpuštění. To obojí by totiž mohlo být špatně pochopeno a stát se pouhou měkkostí před urážkou a vředem. Nýbrž budete učit nádherné spolupráci všech skrze všechny a skrze jednoho každého.“ (Exupéry, Citadela)

Vnímám, že mladá generace vyrůstá v atmosféře, kdy je mnohé relativizováno a předloženo jako věc názoru a prostor k vlastní volbě. Věřím, že jedním z klíčových úkolů církve je pomoci lidem nalézat pevnou půdu pod nohama a ukazatele pro svůj život skrze svědectví o Božím řádu, zakotveném v samotném stvoření, v Kristu a zvěsti Písma svatého.

Otázky kolem ženství a mužství, otcovství a mateřství, uspořádání rodiny a sexuální morálky jsou s partnerskými vztahy neoddiskutovatelně spojené a je potřeba v této oblasti uvažovat ve velmi širokém kontextu a s ohledem na autoritu Písma i Božího stvořitelského činu. Chápání pojmů žena, muž, otec či matka je mnohem hlubší, než lze rozumově obsáhnout. Je proto také třeba si již teď klást otázky např. ohledně adopce dětí či využití asistované reprodukce (včetně náhradního mateřství) stejnopohlavními páry. Protože stejně jako tyto páry touží po požehnání svého svazku, touží obvykle také po možnosti mít děti. Je kruté jim tuto možnost odpírat, nebo je to smysluplné respektování Božího řádu, patrného z uspořádání stvořeného světa? Já homosexuálně orientovaným stejně jako všem přeji jen to nejlepší, ale co je pro nás nejlepší není vždy snadné vlastními silami poznat, a i proto přišel Bůh svému lidu na pomoc svým Zákonem.

Znovu vytyčuji směry tam, kde se každý uvelebil na místě a nazývá to zaháněním štěstím. Pohrdám hnijícími vodami takové spravedlnosti a přináším svobodu pro člověka, zrozeného z krásné nespravedlnosti. Takto zušlechťuji říši.

Neboť dobře vím, jak uvažují. Obdivovali člověka, tak jak ho zformoval otec. „Kdo by si dovolil utlačovat takovou dokonalost?“ řekli si. A ve jménu člověka takovým útlakem zformovaného zrušili útlak. Pokud trval ještě v srdci, působil dál. Potom se na něj pozvolna zapomnělo. A ten, kdo měl být zachráněn, zemřel.

(Exupéry, Citadela)

Co se Písma týče, nebudu se „ohánět veršíky“ vytrženými z kontextu, vím, že Písmo se Božím slovem stává, když „ve stavu milosti, s přihlédnutím k tradici a vykladačům moudřejším, než jsme my, a s využitím takové inteligence a vzdělání, jakých se nám dostalo, toto slovo přijímáme ne jako encyklopedii či encykliku, ale necháme se jím prodchnout“ (Lewis, Úvahy nad žalmy). Na místě je ovšem veliká pokora.

To, co vidíme, když se domníváme, že nahlížíme do hlubin Písma, může někdy být pouze odraz našich vlastních hloupých obličejů. Mnohé výklady, které byly kdysi populární, mi dnes, stejně jako asi většině současných věřících, připadají násilné, vyumělkované, svévolné a směšné. Myslím, že si můžeme být jisti, že některé takové opravdu jsou, ale měli bychom si být jisti mnohem méně v tom, které. To, co připadá jednomu věku vykonstruované – jako pouhý triumf zvrhlé vynalézavosti –, se věku jinému jeví jako jednoduchý, očividný výklad. Na zemi neexistuje nestranný soudce, který by mezi těmito věky rozsoudil, protože nikdo nestojí mimo historické dění a samozřejmě nikdo jím není zotročen tolik jako ti, kteří považují náš současný věk nikoliv za pouhé období, nýbrž za konečnou a trvalou platformu, z níž vidíme všechna ostatní období objektivně. (Lewis, Úvahy nad Žalmy)

Ještě stručně se zmíním k obavám ze „ztráty kontaktu se společností“. Myslím, že ne nadarmo jsme varováni před „Pánem tohoto světa“ i „světem“ jako takovým. Neodsuzuji plošně vše, co se ve společnosti děje, ale přesto vnímám, že ostražitost vůči módním vlivům a „duchu doby“ je na místě. Když cítíme, že „ve světě nacházíme své místo,“ může to znamenat, že „ve skutečnosti svět nachází své místo v nás.“

Nehled' proto na názory množství, neboť tě obracejí zpátky k tobě samotnému a brání ti v růstu... Jejich rady vycházejí z povrchního srdce, které tě chce mít především šťastného. Příliš rychle ti chtějí poskytnout mír, jehož lze dosáhnout teprve smrtí, tou chvílí, kdy ti tvá sklizeň konečně k něčemu je. Neboť to není sklizeň pro život, ale med včel pro zimu věčnosti. (Exupéry, Citadela)

Děkuji za váš čas a trpělivost, pokud jste dočetli až sem. Zastávat nepopulární názor pro mě není snadné, zejména když inklinuji k tomu chovat se pokud možno co nej-laskavěji, ale laskavost není totéž, co láska, a byť je naším cílem nekonečná blaženost nebe, je ochota k sebezapření a oběti klíčovým atributem pozemského života křesťana. Cesta k oslavenému lidství po Kristově vzoru, cesta lásky, je cestou zrna, které nevydá užitek, pokud nezemře. Hledejme, co je na této cestě ono „jedno nezbytné“. Musíme usilovat o to, abychom nezaměnili prostředek a cíl. Vždyť náš pozemský život je přípravou na věčnost.

S pozdravem
Alžběta Slabá